

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว อำเภอปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ คณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว จาก 17 หมู่บ้าน จำนวน 253 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert type) มี 5 ระดับ ได้แก่ การมีส่วนร่วม มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษา

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จากเอกสารการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 72)
3. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความเหมาะสม และความถูกต้อง
5. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้อง ชัดเจน ด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านการวัดผลและประเมินผล ตรวจสอบข้อคำถามโดยใช้วิธีการหาค่าความสอดคล้องแบบ IOC โดยกำหนดค่าต่าง ๆ ดังนี้

เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ 1

ไม่แน่ใจ มีค่าเท่ากับ 0

ไม่เห็นด้วย มีค่าเท่ากับ -1

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวประกอบด้วย

5.1 นายจักรภัทร ชารีคำ วุฒิการศึกษา รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6ว องค์การบริหารส่วนตำบลปะหลาน อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5.2 นางอัมพร วงศ์वास วุฒิการศึกษา ค.บ. (ภาษาไทย) ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพยัคฆภูมิวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

5.3 นางอรุณรัตน์ ชารีคำ วุฒิการศึกษา วท.บ. (สถิติประยุกต์) ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนพยัคฆภูมิวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล และประเมินผล

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาดูสอบคุณภาพด้วยการนำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .66 ขึ้นไป ไปทดลองใช้ (Try-out) กับคณะกรรมการหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสง่า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว นำไปใช้สำหรับเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ นำมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยคิดเป็นร้อยละ

2. แยกแบบสอบถามตามหมู่บ้านของคณะกรรมการหมู่บ้าน

3. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

การมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
การมีส่วนร่วมมาก	ให้ 4 คะแนน
การมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อย	ให้ 2 คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

4. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

4.1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว โดยจำแนกเป็นโดยรวมและรายด้าน ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การแปลความค่าคะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว ผู้ศึกษากำหนดเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2551 : 186)

ค่าคะแนนเฉลี่ย	การมีส่วนร่วม
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว โดยรวมและรายด้าน ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์โดยการจำแนกตามตัวแปรต้นคือคณะกรรมการหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสระบัว สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 119)

4.3 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดและทำการจัดหมวดหมู่โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ แล้วจัดเรียงลำดับความถี่ของจำนวนตอบคำถาม นำเสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงบรรยาย เพื่อนำไปประกอบการอภิปรายผลของการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และในตอนที 3 ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สหะบัว สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percent)
2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สหะบัว สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สหะบัว เปรียบเทียบ คณะกรรมการหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล สหะบัว สถิติที่ใช้ได้แก่ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ศึกษาจะเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe) (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 119)
4. วิเคราะห์ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมด้านอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอโดยการพรรณนาความ